

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Міжнародна економіка</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>Денна (дуальна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>III курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>120 год (4 кредити) (лекції – 18 год., практичні заняття – 36 год., СРС – 66 год.)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік, МКР</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська, англійська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лекції проводить: к.екон.н., доц., доцент кафедри МЕ, Скоробогатова Наталя Євгенівна, nskorobogatova@ukr.net Практичні заняття проводить: к.екон.н., доц., доцент кафедри МЕ, Скоробогатова Наталя Євгенівна, nskorobogatova@ukr.net</i>
Розміщення курсу	<i>Moodle</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна "Міжнародні стандарти обліку та звітності" закладає основу для здійснення фахівцем обліку господарської діяльності зарубіжного підприємства. Вивчення кредитного модулю сприяє формуванню системного сприйняття майбутніми фахівцями спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка» внутрішніх та зовнішніх стосовно підприємства економічних відносин, що виникають у процесі формування, розподілу та використання активів, зобов'язань, капіталу.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів здатностей комплексного розуміння сутності облікового процесу господарської діяльності підприємств різних форм власності з врахуванням норм міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності; аналізувати конкретні економічних ситуації та вирішувати практичні завдання, що пов'язані з обліком активів, капіталу та зобов'язань підприємства та впливають на прийняття суб'єктами стратегічних та управлінських рішень; агрегувати інформацію, склавши форми фінансової звітності підприємства, визначити фінансові результати та стан підприємства, інтерпретуючи отримані результати.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти отримують:

знання:

- змісту основних категорій та вимірників бухгалтерського обліку;
- методик обліку активів, капіталу та зобов'язань, відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку;
- сутності методів та процедур бухгалтерського обліку, що пов'язані зі збором, аналізом, систематизацією та збереженням облікової інформації з врахуванням вимог міжнародних стандартів;
- методик складання та аналізу форм фінансової звітності підприємства відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку;
- особливостей нормативно-правового регулювання міжнародних економічних відносин, що виникають між суб'єктами господарської діяльності;
- основи методик обліку та розподілу прибутків підприємств.

уміння:

- здійснювати збір первинних даних бухгалтерського обліку;
- складати первинні документи, що підтверджують факт здійснення господарської операції;
- здійснювати реєстрацію даних первинного обліку в реєстрах бухгалтерського обліку;
- складати бухгалтерські проводки з врахуванням особливостей облікових процедур у зарубіжних країнах;
- проводити інвентаризацію та відображати її результати в бухгалтерському обліку;
- визначати суми отриманих підприємством доходів та понесених ним витрат протягом звітного періоду відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку;
- складати та аналізувати форми фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Основною передумовою вивчення навчальної дисципліни є вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Бухгалтерський облік».

Дисципліна «Міжнародні стандарти обліку та звітності» забезпечує фундамент для подальшого вивчення таких модулів, як «Економіка зарубіжних країн», «Міжнародна інвестиційна діяльність», а також слугує засобом формування у студентів системного осмислення облікового аспекту функціонування зарубіжних підприємств, що сприятиме більш уваженому та обґрунтованому виконанню аналітичної частини дипломної роботи.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність Міжнародних стандартів фінансової звітності та процедура їх впровадження

Тема 2. Склад та структура фінансових звітів

Тема 3. Облік необоротних активів

Тема 4. Облік запасів

Тема 5. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

Тема 6. Облік фінансових вкладень та консолідована звітність

Тема 7. Облік розрахунків з персоналом

Тема 8. Облік зобов'язань

Тема 9. Облік капіталу та розподілу прибутків

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Дергачова В. В., Скоробогатова Н. Є., Шик Л. М. Облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. - К.: НТУУ "КПІ", 2011. – 260 с. Облік у зарубіжних країнах [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка» / НТУУ «КПІ»

- ; уклад. В. В. Дергачова, Н. Є. Скоробогатова, Л. М. Шик. – Електронні текстові дані (1 файл: 4,38 Мбайт). – Київ : НТУУ «КПІ», 2011.
2. Скоробогатова Н. Є. Облік у зарубіжних країнах. - К.: НТУУ "КПІ", 2011. – 135 с. Облік у зарубіжних країнах [Електронний ресурс] : конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка» / НТУУ «КПІ» ; уклад. Н. Є. Скоробогатова. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,29 Мбайт). – Київ : НТУУ «КПІ», 2011.
  3. Скоробогатова, Н. Є. Облік у зарубіжних країнах: збірник задач і тестів [Електронний ресурс] / Скоробогатова Н. Є. ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2022. – 91с.
  4. Голов С. Ф., Костюченко В. М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: практичний посібник. — К.: Лібра, 2004. —840 с. ISBN 966-7035-43-3
  5. International Financial Reporting Standards. URL: <https://www.ifrs.org/>
  6. Бутинець Ф.Ф., Горецька Л.Л. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах. Навчальний посібник. – Житомир: ПП “Рута”, 2002. – 544с.
  7. Скоробогатова Н.Є. Облік у зарубіжних країнах : навчальний посібник [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 Економіка / Н.Є. Скоробогатова; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 15 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 341 с.

Додаткова література

(факультативно / ознайомлення)

1. Пархоменко В. М., Малюга Н. М. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. - Київ: Національної академії статистики, обліку та аудиту, 2019. - 120 с.
2. Лучко М. Р. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності: навч. посіб. / М. Р. Лучко, І. Д. Бенько, С. Р. Яцишин, Н. Г. Мельник. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 390 с.
3. Рязанова Н.С. Фінансове рахівництво: Навчальний посібник. – К.: Знання-Прес, 2002 – 246с.
4. Шик Л. М. , Скоробогатова Н. Є. Управлінський облік : навч. посіб. / в двох частинах. – Запоріжжя: ЗНУ, 2010. – Частина 1. – 96 с.
5. Шик Л. М. , Скоробогатова Н. Є. Управлінський облік : навч. посіб. / в двох частинах. – Запоріжжя: ЗНУ, 2010. – Частина 2. – 110 с.

Інформаційні ресурси

1. Інформаційна база Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку: smida.gov.ua.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України: www.ukrstat.gov.ua.
3. Офіційний сайт Європейської статистичної агенції: epp.eurostat.ec.europa.eu.
4. Офіційний сайт Головного управління статистики у м. Києві: www.gorstat.kiev.ua.
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України: www.minfin.gov.ua
6. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI
7. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку 1 – 34, Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Міжнародні стандарти фінансової звітності
8. Методики, правила, положення, інструкції, затверджені КМУ, НБУ та Міністерством фінансів України.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Навчальна дисципліна охоплює 18 годин лекцій та 36 годин семінарських занять, а також виконання модульної контрольної роботи.

Практичні заняття з дисципліни проводяться з метою закріплення теоретичних положень навчальної дисципліни і набуття студентами умінь і досвіду використання методики обліку господарських засобів підприємства та джерел їх утворення, визначення доходів, витрат та фінансових результатів, підсумовування облікових процедур шляхом складання та аналізу форм фінансової звітності підприємства. Виходячи з розподілу часу на вивчення дисципліни, рекомендується 18 практичних занять (з врахуванням часу на модульну контрольну роботу та залік).

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента охоплює такі складники як підготування до поточних опитувань, підготування до практичних занять, підготування до модульної контрольної роботи, підготовка до виконання розрахункової роботи.

№ з/п	Назва тем і питань, що виносяться на самостійне опрацювання
1	Основні види систем бухгалтерського обліку. Професійні бухгалтерські організації.
2	Особливості методики складання звіту про рух грошових коштів в різних країнах. Особливості методики складання балансу та звіту про прибутки і збитки в різних країнах.
3	Облік емісії, продажу та придбання акцій. Облік придбання та продажу облігацій
4	Облік векселів до одержання. Особливості обліку розрахунків з дебіторами в різних країнах.
5	Особливості відображення обліку товарно-матеріальних запасів в різних країнах.
6	Облік природних ресурсів та їх виснаження. Особливості обліку довгострокових активів в різних країнах.
7	Особливості складання консолідованої звітності в різних країнах.
8	Особливості обліку короткострокових зобов'язань в різних країнах.
9	Облік довгострокових векселів виданих. Облік довгострокових орендних зобов'язань.
10	Облік розщеплення акцій. Облік податку на прибуток та розподілу прибутків корпорації.
11	Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень.
12	Підготовка до МКР
13	Підготовка до заліку

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять. Відвідування лекцій, практичних занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички. Передбачається часткове виконання практичних завдань на підприємстві з врахуванням аналізу реальних ситуацій за темами дисципліни.

Пропущені контрольні заходи оцінювання. Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>.

Завдання, яке подається на перевірку з порушенням терміну виконання, оцінюється з врахуванням штрафних балів.

У разі пропуску з поважної причини заняття, на якому проходив контрольний захід,

- тестування можна написати в інший день за індивідуальним графіком;

- завдання з практичних занять виконуються дистанційно, зберігаються на google-диску.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання. Студент може підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного.

Календарний контроль проводиться з метою підвищення якості навчання студентів та моніторингу виконання студентом вимог силабусу.

Критерій		Перший календарний контроль	Другий календарний контроль
Термін календарного контролю		Тиждень 8	Тиждень 14
Умови отримання позитивної оцінки	Поточний рейтинг	≥ 25 балів	≥ 50 балів

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Інклюзивне навчання. Засвоєння знань та умінь в ході вивчення дисципліни може бути доступним для більшості осіб з особливими освітніми потребами, окрім здобувачів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Навчання іноземною мовою. У ході виконання завдань студентам може бути рекомендовано звернутися до англomовних джерел.

Передбачено можливість проведення лекційних та практичних занять англійською мовою, що сприятиме оволодінню професійною термінологією мовою оригіналу. Кількість та графік проведення занять англійською мовою узгоджується викладачем зі студентами на початку семестру.

Позааудиторні заняття. Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо.

Призначення заохочувальних та штрафних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання сума всіх заохочувальних або штрафних балів не може перевищувати 10% рейтингової шкали оцінювання.

Заохочувальні бали студентам можуть нараховуватись за такі види наукової та дослідної роботи:

- проведення науково-дослідної роботи, результати якої представлено у вигляді наукових тез (ваговий бал – 3), наукової статті (ваговий бал – 5);

- надання дипломів про неформальну освіту (ваговий бал – 10);
- участь в олімпіадах I та II рівнів, що відповідають тематиці дисципліни (ваговий бал – 5);
- участь у конкурсах наукових робіт, що відповідають тематиці дисципліни (ваговий бал – 10).

Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Підготування до практичних занять та контрольних заходів здійснюється під час самостійної роботи студентів з можливістю консультування з викладачем у визначений час консультацій або за допомогою електронного листування (електронна пошта, месенджери).

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Семестрова атестація проводиться у вигляді заліку. Для оцінювання результатів навчання застосовується 100-бальна рейтингова система та університетська шкала.

Поточний контроль: участь у роботі практичних занять, виконання практичних завдань на підприємстві, доповідання, МКР.

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: залік

Умови допуску до семестрового контролю: Якщо семестровий рейтинг більше 60 балів студент може не виходити на залікову контрольну роботу, а отримати оцінку «автоматом».

Модульна контрольна робота. Модульна контрольна робота містить комплексні питання тестового, розрахункового або відкритого (питання, яке вимагає розгорнутої текстової відповіді) типу, які оцінюються в два бали. За правильну відповідь на питання студент отримує 2 бали, неправильну – 0 балів.

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кількість	Разом
1.	Презентація й публічний виступ, участь у обговореннях та доповнення, виконання практичних завдань на підприємстві, звітування з тематичних завдань	65%	5	13	65*
2.	Модульна контрольна робота	35%	35	1	35
	Разом				100

*Вагові 65 балів охоплюють участь у практичних заняттях. Підготовка та захист доповіді (презентація) щодо особливостей організації бухгалтерського обліку в обраній країні – 30 балів. Активна участь на занятті, розв'язання задач, правильно виконані практичні завдання на підприємстві оцінюється у 5 балів; малоактивна участь, некоректні відповіді та коментарі, які свідчать про непідготовленість студента до заняття, знижують оцінку за роботу на практичному занятті та за виконані на підприємстві завдання до 2-3 балів.

Для отримання заліку з кредитного модуля «автоматом» потрібно мати рейтинг не менше 60 балів. Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менше 60 балів, а також ті, хто хочуть підвищити оцінку, виконують залікову контрольну роботу.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Семестровий контроль відбувається у вигляді заліку. Студенти, які набрали менше 60 балів та мають допуск до складання заліку, мають пройти підсумкове тестування із 40 питань в системі Moodle.

Застосовуються стратегії активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами і технологіями:

1) методи проблемного навчання (проблемний виклад, частково-пошуковий (евристична бесіда) і дослідницький метод);

2) особистісно-орієнтовані (розвиваючі) технології, засновані на активних формах і методах навчання («мозковий штурм», «аналіз ситуацій» ділові, рольові та імітаційні ігри, дискусія, експрес-конференція, навчальні дебати, круглий стіл, кейс-технологія, проектна технологія і ін.);

3) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації для лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять, зокрема, аналіз мережевого сервісу YouTube щодо наявності та якості навчальних відеоматеріалів спеціалістів з фінансового аналізу).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено:

*доцент кафедри міжнародної економіки, канд. екон. наук., доцент,
Скоробогатова Наталя Євгенівна*

Ухвалено кафедрою міжнародної економіки (протокол № 12 від 14.06.2023)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 11 від 30.06.2023)